

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ”
(для спеціалістів)**

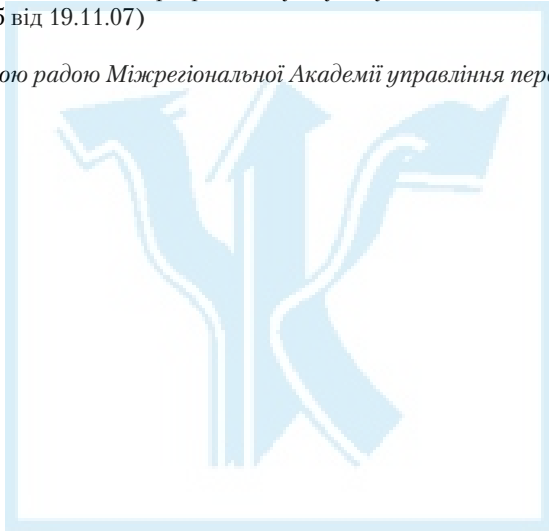
МАУП

Київ 2008

Підготовлено викладачем кафедри обліку і аудиту *І. В. Тропіною*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол № 5 від 19.11.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Тропіна І. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Організація і методика аудиту” (для спеціалістів). – К.: МАУП, 2008. – 46 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни “Організація і методика аудиту”, зміст самостійної роботи, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, вказівки до написання рефератів, теми рефератів, методичні вказівки до виконання курсової роботи, теми курсових робіт, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальними планами підготовки фахівців економічних спеціальностей поряд з аудиторними заняттями передбачається самостійна робота студентів, яка є невіддільною складовою навчального процесу. В світовій освітній практиці самостійна робота студентів є домінуючою.

Мета самостійної роботи — закріпити знання, здобуті студентами на лекціях, на інших видах аудиторних занять, самостійно оволодіти теоретичними знаннями з фахових дисциплін і набути навичок вирішення практичних завдань, що виникають у процесі господарської діяльності.

Для контролю знань, передбаченого навчальними планами, використовують контрольні та курсові роботи, написання рефератів, проходження навчальної та виробничої практики, розв'язання завдань і тестів. Вони також можуть використовуватися студентами для самоконтролю при підготовці до заліків, іспитів, для самостійного вивчення теоретичних основ, організації та методики проведення аудиту, надання різноманітних аудиторських послуг.

Студенти, які беруть участь у науково-дослідній роботі, можуть також підготувати доповідь на науково-практичну конференцію.

Метою методичних рекомендацій є допомога студентам у самостійному засвоєнні як охоплених, так і неохоплених в повному обсязі тем дисципліни “Організація і методика аудиту”, або тем, не включених до навчальної (робочої) програми, але мають важливе значення.

Дисципліна “Організація і методика аудиту” є основною для підготовки студентів за фаховим спрямуванням “Облік і аудит” та інших економічних фахових спрямувань.

Аудит являє собою прикладну (функціональну) економічну дисципліну, яка завершує процес підготовки фахівців з бухгалтерського обліку і аудиту та інших економічних спеціальностей. У практичній діяльності (у бізнесі) за допомогою аудиту реалізується одна з важливих у ринкових економічних умовах функцій управління, а саме функція незалежного фінансового контролю (експертизи), яка здійснюється відповідними фахівцями (аудиторами), рівень кваліфікації яких повинен бути підтверджений сертифікатом аудитора.

Метою вивчення дисципліни “Організація і методика аудиту” є оволодіння знаннями та набуття практичних навичок проведення аудиту (незалежної перевірки фінансової звітності) та виконання інших видів аудиторських послуг (супутніх аудиту робіт).

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- оволодіння професійною термінологією аудиторської діяльності (аудиторською мовою);
- засвоєння теоретичних основ функціонування аудиту як інституту незалежної фінансової експертизи;
- набуття практичних навичок з організації і планування аудиту, виконання комплексу окремих аудиторських процедур.

Студентам необхідно ретельно вивчити теоретичні основи аудиторської діяльності за допомогою одного або кількох з рекомендованих підручників та навчальних посібників як вітчизняних, так і зарубіжних, звернувши особливу увагу на місце та роль аудиту (аудиторської діяльності) в ринковій економічній системі.

У зв'язку з тим, що аудит є формою незалежної фінансової експертизи, його функціонування здійснюється на основі норм цивільного права на відміну від адміністративного контролю (державного фінансового контролю), який функціонує на основі норм адміністративного права.

Вся організація навчального процесу повинна стимулювати студентів навчатися сумлінно і систематично.

Відповідно до вимог навчального процесу в МАУП існує система поточного і підсумкового контролю для об'єктивної оцінки і перевірки рівня якісного засвоєння знань студентами.

У процесі вивчення курсу “Методика та організація аудиту” поточний контроль знань здійснюється протягом семестру за такими напрямками:

- систематичність і активність роботи студента на семінарських і практичних заняттях;
- оцінювання виконання завдань для самостійного опрацювання.

Засвоєння курсу в цілому здійснюється шляхом підсумкового контролю (складання заліку чи іспиту).

Допуск до заліку чи екзаменів отримують студенти, які не мали пропусків занять і незадовільних оцінок поточного контролю протягом семестру або ліквідували свою заборгованість.

Іспит проводиться в усній або письмовій формі, екзаменаційні білети затверджуються на кафедрі.

Оволодіння аудиторськими знаннями стає продуктивнішим, якщо студенти вивчили не тільки теоретичні основи таких дисциплін, як теорія бухгалтерського обліку, теорія фінансів, фінансовий та внутрішньогосподарський (управлінський) облік, фінанси підприємств, економічний аналіз та ін., а й набули практичних навичок економічної роботи.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
1 2 3 4 5 6 7 8	<p>Змістовий модуль I. Основні аспекти організації аудиторської діяльності в Україні та процесу аудиторської перевірки</p> <p>Роль аудиту в системі господарського контролю</p> <p>Сутність аудиту і його мета та основні завдання</p> <p>Методика, організація та нормативне регулювання аудиторської діяльності в Україні</p> <p>Організація контрольно-аудиторського процесу</p> <p>Методика і організація проведення аудиторських послуг</p> <p>Оцінка суттєвості та ризику в процесі аудиторської діяльності</p> <p>Організація аудиторської перевірки та аудиторські процедури</p> <p>Документальне оформлення аудиту</p>
9 10 11 12 13 14 15	<p>Змістовий модуль II. Методологія аудиту основних фінансово-господарських операцій</p> <p>Організація і методика аудиту законності та дотримання статутних вимог підприємства</p> <p>Організація і методика аудиторської перевірки стану обліку, звітності та внутрішньогосподарського контролю</p> <p>Організація і методика аудиту операцій з основними коштами і нематеріальними активами, аудит приватизації та оренди спільних і акціонерних підприємств та корпорацій</p> <p>Організація і методика аудиту капіталу, цінних паперів та ефективності зовнішньоекономічних операцій у підприємницькій діяльності</p> <p>Організація і методика аудиторського контролю інвестиційної діяльності</p> <p>Організація і методика аудиту обліку операцій з коштами</p> <p>Організація і методика аудиту розрахункових і кредитних операцій</p>

1	2
16	Організація і методика аудиту операцій з матеріально-виробничими запасами
17	Організація і методика аудиту розрахунків з оплати праці
18	Організація і методика аудиту витрат виробництва і обігу та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)
19	Організація і методика аудиту доходів і результатів фінансово-господарської діяльності
20	Організація і методика аудиту загальнодержавних податків, зборів та обов'язкових платежів

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ”

Змістовий модуль I. Основні аспекти організації аудиторської діяльності в Україні та процесу аудиторської перевірки

Тема 1. Роль аудиту в системі господарського контролю

1. Незалежний контроль в умовах ринкової економіки.
2. Роль аудиту в забезпеченні стабільності і надійності економічного розвитку. Зв'язок аудиту з іншими формами економічного контролю.
3. Особливості розвитку аудиту у Великобританії, США, Франції.
4. Виникнення та становлення вітчизняного аудиту.
5. Основні етапи розвитку аудиту в Україні.
6. Відмінність аудиту від інших систем контролю.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13; 19–26]

Тема 2. Сутність аудиту і його мета та основні завдання

1. Загальний аудит.
2. Інвестиційний аудит.
3. Страховий аудит.
4. Банківський аудит.
5. Аудит бухгалтерської звітності.
6. Аудит на відповідність.

7. Операційний (управлінський) аудит.
8. Первинний і повторний аудит.
9. Обов'язковий та ініціативний аудит.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 31; 49; 52; 56]

Тема 3. Методика, організація та нормативне регулювання аудиторської діяльності в Україні

1. Управління аудиторською діяльністю.
2. Система нормативного регулювання аудиторської діяльності.
3. Управління аудиторською діяльністю в Україні.
4. Обов'язки, права та відповідальність аудитора і суб'єктів, що перевіряються.
5. Визначення стратегії та головних питань аудиторської перевірки.
6. Концепція компетентності (професіоналізму), незалежності та конфіденційності аудиту.

Література [1–3; 6; 7; 9–11; 13–19]

Тема 4. Організація контрольної-аудиторського процесу

1. Документообіг і методи оцінювання якості внутрішнього контролю та аудиту.
2. Джерела інформації про клієнта, експрес-аналіз для клієнта, попередні переговори.
3. Укладання договору на проведення аудиту.
4. Обсяг аудиторської перевірки та його визначальні фактори.
5. Взаємозв'язок зовнішнього і внутрішнього аудиту.
6. Програмне забезпечення аудиторської діяльності.
7. Зловживання в умовах КОД.

Література [1; 2; 4–6; 10; 11; 13–19]

Тема 5. Методика і організація проведення аудиторських послуг

1. Особливості організації проведення консультативного аудиту.
2. Роль консультативного аудиту в підвищенні ефективності виробництва.
3. Консультування в різних галузях діяльності.
4. Залучення експертів до аудиторського супроводу.

5. Основні види зловживань, виявлені при аудиторських перевірках.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19]

Тема 6. Оцінка суттєвості та ризику в процесі аудиторської діяльності

1. Підходи до визначення суттєвості в проведенні аудиторських перевірок. Фактори, що впливають на судження про істотність.
2. Ризик господарської діяльності суб'єкта, що перевіряється. Ризик організації внутрішнього контролю.
3. Методи мінімізації аудиторського ризику.
4. Сутність та зміст методичних прийомів і контрольно-аудиторських процедур.
5. Взаємозв'язок між оцінками властивого ризику і ризику невідповідності внутрішнього контролю.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19]

Тема 7. Організація аудиторської перевірки та аудиторські процедури

1. Методи і порядок збирання інформації.
2. Аудиторські процедури.
3. Помилки і ризик аудиторської вибірки.
4. Оцінювання результатів аудиторської вибірки. Репрезентативність вибірки і поширення її результатів.
5. Класифікація помилок та шахрайства.
6. Аудиторська істина, її пізнання в аудиті.
7. Аудиторські докази, їх види і класифікація.
8. Зв'язок між доказами.
9. Відповідальність керівництва та дії аудитора у випадках виявлення помилок і шахрайства.

Література [1; 2; 6; 8; 10–19]

Тема 8. Документальне оформлення аудиту

1. Види робочих документів, їх форма і зміст.
2. Аудиторський звіт.
3. Загальні вимоги до аудиторського висновку. Види аудиторського висновку. Форми аудиторського висновку.

4. Аналітичні процедури та їх застосування в проведенні аудиторських перевірок. Методи і прийоми економічного аналізу, що застосовуються в аудиті.
5. Методичні прийоми узагальнення результатів контролю та аудиту.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19]

Змістовий модуль II. Методологія аудиту основних фінансово-господарських операцій

Тема 9. Організація і методика аудиту законності та дотримання статутних вимог підприємства

1. Перевірка юридичного статусу економічного суб'єкта і права його функціонування.
2. Склад документів, що перевіряються.
3. Перевірка правильності оформлення зміни статутного капіталу, аналіз його обґрунтованості.
4. Перевірка наявності державної реєстрації та ліцензування окремих видів діяльності.
5. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 43; 45]

Тема 10. Організація і методика аудиторської перевірки стану обліку, звітності та внутрішньогосподарського контролю

1. Оцінка організаційної системи бухгалтерського обліку та її відповідності умовам організації та керування підприємства.
2. Аудит системи документації та документообігу.
3. Аудит автоматизації бухгалтерського обліку.
4. Особливості складання та подання фінансових звітів.
5. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 43; 45]

Тема 11. Організація і методика аудиту операцій з основними коштами і нематеріальними активами, аудит приватизації та оренди спільних і акціонерних підприємств та корпорацій

1. Економічний зміст операцій з основними коштами і нематеріальними активами та їх облік.

2. Перевірка правильності оцінки і переоцінки основних коштів.
3. Організація і методика індексації основних засобів.
4. Перевірка правильності обліку орендних і лізингових операцій.
5. Типові порушення в обліку операцій з основними коштами і нематеріальними активами.
6. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 43–45]

Тема 12. Організація і методика аудиту капіталу, цінних паперів та ефективності зовнішньоекономічних операцій у підприємницькій діяльності

1. Зміст і структура капіталу суб'єкта господарювання та завдання його аудиту.
2. Державний контроль та аудит реєстрації цінних паперів.
3. Особливості аудиту зовнішньоекономічної діяльності.
4. Аудит ефективності зовнішньоекономічних операцій.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 35; 40; 43; 45]

Тема 13. Організація і методика аудиторського контролю інвестиційної діяльності

1. Інвестиційна діяльність та завдання її контролю.
2. Аудиторська експертиза інвестиційних проєктів.
3. Основні відмінності відображення операцій з інвестиціями в податковому і бухгалтерському обліку.
4. Перевірка відповідності даних аналітичного й синтетичного обліку.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 32; 33; 43; 45]

Тема 14. Організація і методика аудиту обліку операцій з коштами

1. Нормативне регулювання грошових операцій.
2. Перевірка правильності документального відображення операцій з коштами.
3. Внутрішній та зовнішній контроль за дотриманням порядку ведення та операцій з готівкою.
4. Типові порушення правил ведення операцій з коштами та їх наслідки.
5. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 41; 43; 45; 48; 51]

Тема 15. Організація і методика аудиту розрахункових і кредитних операцій

1. Організація і методика розрахунків з покупцями і замовниками.
2. Перевірка стану претензійної роботи.
3. Організація і методика розрахунків з підзвітними особами.
4. Аналіз потреби економічного суб'єкта в кредитах, умов одержання, джерел покриття, ефективності використання.
5. Аудит розрахунків з дочірніми підприємствами, по спільній діяльності і внутрішньофірмових розрахунків.
6. Типові помилки і перекручування в обліку розрахункових і кредитних операцій.
7. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 36; 43; 45]

Тема 16. Організація і методика аудиту операцій з матеріально-виробничими запасами

1. Нормативне регулювання операцій з товарно-матеріальними цінностями та їх обліком.
2. Аудит складського обліку товарно-матеріальних цінностей.
3. Особливості перевірки обліку малоцінних предметів та предметів, які швидко зношуються, та їх зносу.
4. Організація і методика експортних та імпортних товарних операцій.
5. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 43; 45]

Тема 17. Організація і методика аудиту розрахунків з оплати праці

1. Трудове законодавство і нормативна база розрахунків з оплати праці та оподаткування фізичних осіб.
2. Перевірка документального оформлення трудових угод.
3. Організація і методика нарахувань на заробітну плату і сплату податків.
4. Типові помилки і порушення в обліку розрахунків з оплати праці.
5. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 27–30; 43; 45; 50]

Тема 18. Організація і методика аудиту витрат виробництва і обігу та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)

1. Нормативна база обліку витрат на виробництво і витрат обігу.
2. Перевірка обліку внутрішніх виробничих процесів.
3. Перевірка обґрунтованості застосування методів обліку витрат на виробництво.
4. Перевірка правильності відображення операцій з оподаткування в обліку витрат виробництва і собівартості продукції.
5. Типові помилки в обліку витрат на виробництво і обчисленні собівартості продукції.
6. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 43; 45]

Тема 19. Організація і методика аудиту доходів і результатів фінансово-господарської діяльності

1. Нормативна база організації обліку доходів діяльності.
2. Методичні прийоми узагальнення результатів контролю та аудиту.
3. Особливості бухгалтерського та податкового обліку.
4. Методика аудиту процесу реалізації та визначення фінансового результату від реалізації продукції.
5. Типові помилки в обліку, звітності та оподаткуванні прибутку.
6. Організація і методика балансу, аудит звіту про фінансові результати, аудит звіту про рух грошових коштів, аудит податкової звітності, аудит статистичної звітності.
7. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 43; 45; 46]

Тема 20. Організація і методика аудиту загальнодержавних податків, зборів та обов'язкових платежів

1. Організація і методика податкового обліку.
2. Аудит обліку місцевих податків і зборів.
3. Типові помилки в податковому обліку.
4. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 2; 6; 10; 11; 13–19; 34; 37–39; 43; 45; 47]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета контрольної роботи — закріпити теоретичні знання з курсу “Організація і методика аудиту”, набути навичок роботи з різними джерелами інформації, реферативного викладу матеріалу, що вивчається, та розв’язанню завдань за методикою дослідження сновних фінансово-господарських операцій при здійсненні аудиторських перевірок.

Контрольну роботу виконують відповідно до навчального плану за одним з наведених варіантів завдань, який студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки згідно з таблицею.

Номери завдань	1	2	3	4	5	...	25
Останні дві цифри номера залікової книжки	01	02	03	04	05	...	25
	26	27	28	29	30	...	50
	51	52	53	54	55	...	75
	76	77	78	79	80	...	00

Номер залікової книжки необхідно вказати на титульній сторінці контрольної роботи. У разі відсутності цих відомостей вона повертається студенту без рецензування.

На початку роботи необхідно навести номер варіанта.

У контрольній роботі потрібно стисло викласти відповіді на питання і побудувати її так, щоб питання разом з відповідями були відокремлені одне від одного.

Під час виконання роботи з першого та другого питання студенти повинні опрацювати спеціальну наукову літературу, що розкриває економічну сутність та загальнотеоретичне уявлення проблеми. При роботі над третім питанням опрацьовуються підручники та навчальні посібники, що послідовно та систематизовано розкривають методологію, методику і процедури дослідження основних фінансово-господарських операцій при проведенні аудиту.

Студенти зобов’язані виявити як вміння застосовувати набуті спеціальні знання з бухгалтерського та управлінського обліку, податкового обліку, фінансів, експертизи, ревізії, економічного аналізу, так і досвід роботи з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами України з фінансово-економічних питань.

Контрольна робота має бути розбірливо написана студентом власноручно чи набрана на комп’ютері без помилок та виправлень. Студент виконує контрольну роботу українською мовою.

Загальний обсяг контрольної роботи без списку використаних літературних джерел та додатків не повинен перевищувати 15 сторінок білого паперу формату А4 з берегами: лівий, верхній та нижній – не менше 20 мм, правий – не менше 10 мм.

Всі сторінки повинні бути пронумеровані. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, він не нумерується. Загальна нумерація роботи починається з наступної сторінки, на якій ставиться номер “2”. Порядковий номер сторінки проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Наприкінці роботи необхідно оформити перелік з обов’язковим включенням до нього законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів і спеціальної літератури, проставити дату завершення роботи та особистий підпис студента.

Після перевірки викладачем контрольна робота отримує оцінку “зараховано” або “не зараховано” (для студентів-заочників).

Для студентів денної форми навчання контрольна робота оцінюється за чотирибальною системою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”):

- “відмінно” – правильна письмова відповідь на всі завдання;
- “добре” – неповні відповіді на завдання;
- “задовільно” – відсутність відповіді на одне із завдань;
- “незадовільно” – відсутність відповіді на два завдання.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Завдання 1

1. Поняття аудиту в законодавстві України.
2. Пояснити, виконання яких умов дає право аудитору проводити аудит фінансової звітності.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті основних засобів, типові помилки їх обліку.

Завдання 2

1. Дати коротку історичну довідку про виникнення незалежного аудиту.
2. Пояснити, виконання яких умов дає право надавати аудиторські послуги. Чи є обов’язковим наявність сертифіката аудитора?
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті нематеріальних активів, типові помилки їх обліку.

Завдання 3

1. Дати перелік і короткий зміст основних видів аудиторських послуг.
2. Описати порядок організації аудиторської фірми.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті фінансових інвестицій, типові помилки їх обліку.

Завдання 4

1. Поняття та види обов'язкового аудиту.
2. Описати принципи професійної етики аудиторів.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті касових операцій, типові помилки їх обліку.

Завдання 5

1. Права та обов'язки аудитора.
2. Описати методологічні принципи аудиту.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті валютних операцій, типові помилки їх обліку.

Завдання 6

1. Описати як стати аудитором в Україні.
2. Описати основні етапи проведення аудиту.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті дебіторської заборгованості, типові помилки її обліку.

Завдання 7

1. Обмеження (спеціальні вимоги) на проведення аудиту та їх необхідність.
2. Пояснити спільне і особливе (відмінне) в незалежному аудиті та адміністративному контролі.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті товарних запасів у торгівлі, типові помилки в їх обліку.

Завдання 8

1. Поняття та умови сертифікації аудиторів і реєстрації суб'єктів аудиторської діяльності.
2. Дати коротку характеристику методичних прийомів аудиту.

3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті незавершеного виробництва і готової продукції, типові помилки їх обліку.

Завдання 9

1. Аудиторська палата України, порядок її організації та діяльності.
2. Тести в аудиті та їх види.
3. Скласти програму аудиту капіталу акціонерного товариства.

Завдання 10

1. Аудиторський ризик, його складові та порядок визначення.
2. Дати коротку характеристику Міжнародній федерації бухгалтерів.
3. Скласти програму аудиту праці та її оплати.

Завдання 11

1. Особливості аудиту підприємств малого бізнесу.
2. Навести перелік відомостей, які обов'язково повинні відображатися в договорі на проведення аудиту.
3. Скласти програму аудиту витрат виробництва.

Завдання 12

1. Поняття аудиторських доказів та джерела їх отримання.
2. Дії аудитора в разі виявлення помилок і шахрайства.
3. Скласти програму аудиту доходів.

Завдання 13

1. Описати, як проводиться оцінка достовірності інформації в аудиті.
2. Вибіркове дослідження в аудиті.
3. Скласти програму аудиту довгострокових зобов'язань.

Завдання 14

1. Дати поняття робочих документів аудитора. Навести приклад їх оформлення.
2. Пояснити принципову різницю в організації діяльності аудиторської фірми і податкової інспекції.
3. Скласти програму аудиту витрат за економічними елементами.

Завдання 15

1. Дати перелік і короткий зміст основних видів аудиту.
2. Дати поняття невпевненості аудитора, навести причини її виникнення, пояснити її вплив на зміст аудиторського висновку.
3. Скласти програму аудиту поточних зобов'язань.

Завдання 16

1. Дати поняття підсумкових документів аудитора. Навести приклад їх оформлення в операційному аудиті.
2. Дати поняття незгоди аудитора, навести причини її виникнення, пояснити її вплив на зміст аудиторського висновку.
3. Скласти програму аудиту собівартості реалізованої продукції.

Завдання 17

1. Безумовно-позитивний аудиторський висновок та можливість його надання аудитором.
2. Описати, як отримати сертифікат аудитора серії АБ.
3. Скласти програму аудиту доходів.

Завдання 18

1. Дати поняття операційного аудиту та описати умови його здійснення.
2. Етичні норми взаємовідносин аудитора з іншими аудиторами.
3. Назвати питання, які є важливими при аудиті розрахунків з учасниками господарських товариств.

Завдання 19

1. Дати поняття внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та внутрішнього аудиту.
2. Особливості професії аудитора та його професійна компетентність.
3. Назвати питання, які є важливими при аудиті розрахунків з Пенсійним фондом.

Завдання 20

1. Описати методичні прийоми отримання аудиторських доказів.
2. Дати перелік обов'язків замовника, що мають бути передбачені в договорі на проведення аудиту.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті звіту про рух грошових коштів.

Завдання 21

1. Умовно-позитивний аудиторський висновок та причини його надання аудитором.
2. Описати особливості методики діяльності внутрішніх аудиторів.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті звіту про власний капітал.

Завдання 22

1. Негативний аудиторський висновок та причини його надання аудитором.
2. Дати поняття незалежності аудитора та навести причини її порушення.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті розрахунків з бюджетом з податку на прибуток.

Завдання 23

1. Описати причини відмови аудитора від надання аудиторського висновку.
2. Описати, як повинна визначатися винагорода за надання аудиторських послуг.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті розрахунків з бюджетом з прибуткового податку.

Завдання 24

1. Дати поняття конфіденційності в аудиті та навести умови її порушення аудитором.
2. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті вексельних розрахунків.
3. Скласти програму аудиту балансу.

Завдання 25

1. Дати поняття податкової практики аудитора та навести особливості її здійснення.
2. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті фінансової оренди основних засобів.
3. Скласти програму аудиту звіту про фінансові результати.

ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТІВ

На початку навчального семестру викладач групи видає кожному студентові завдання для індивідуальної самостійної роботи і встановлює термін виконання.

Студенти опрацьовують основні нормативні акти, їх конспектують, готують реферати, виступають з ними на семінарах, рецензують реферати інших студентів.

Приставаючи до виконання роботи, студент повинен підібрати і поглиблено вивчити відповідні нормативні акти Уряду України, спеціальну літературу, скласти робочий план реферату, що включає розгляд логічно взаємопов'язаних 2–3 питань за темою реферату, основними з яких є розгляд методики аудиту, підвищення його ефективності, якості.

Розкриваючи зміст питань з методики аудиту, бажано навести приклади ситуацій з фактами порушень, показати застосування методів і прийомів їх контролю з деталізацією конкретних джерел інформації, окремих показників, які при цьому беруться з первинних документів, облікових реєстрів. У кінці роботи треба дати власні висновки, подати перелік використаної літератури.

Викладач після попередньої позитивної оцінки реферату передає його для рецензування іншим студентам (1–2). Рецензія складається ними у письмовому вигляді. Студенти виступають на семінарах і як доповідачі, і як рецензенти.

Викладач узагальнює результати розгляду рефератів і дає їм оцінку, що зараховується як результат поточного контролю знань студентів.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні.
2. Управління аудитом в Україні.
3. Професійна етика та правовий статус аудиторів та аудиторських фірм.
4. Стандарти аудиторської діяльності.
5. Організація аудиторської перевірки та аудиторські процедури.
6. Організація і методика проведення аудиту.
7. Аудиторський ризик.
8. Аудиторські докази.
9. Аудиторські робочі документи.

10. Організація внутрішньогосподарського контролю і аудиту.
11. Аудит у комп'ютерному середовищі.
12. Аудиторські послуги.
13. Організація та процедури аудиту власного капіталу.
14. Організація і методика аудиту фінансових інвестицій.
15. Організація і методика аудиту цінних паперів.
16. Організація і методика аудиту основних засобів.
17. Організація і методика аудиту нематеріальних активів.
18. Організація і методика аудиту матеріальних цінностей.
19. Організація і методика аудиту операцій з коштами в касі.
20. Організація і методика аудиту операцій на рахунках в банках.
21. Організація і методика аудиту формування і використання власного капіталу і забезпечення зобов'язань.
22. Організація і методика аудиту розрахунків з оплати праці і за соціальним страхуванням.
23. Організація і методика аудиту короткострокових кредитів.
24. Організація і методика аудиту зовнішньоекономічної діяльності.
25. Організація і методика аудиту витрат виробництва.
26. Організація і методика аудиту виробничої собівартості.
27. Організація і методика аудиту валових витрат у системі оподаткування.
28. Організація і методика аудиту валових доходів у системі оподаткування.
29. Організація і методика аудиту податкової та фінансової звітності.
30. Організація і методика аудиту визнання оцінки та класифікації доходів діяльності.
31. Організація і методика аудиту фінансових результатів і використання прибутку.
32. Організація і методика аудиту оподаткування та податкового обліку податку на додану вартість.
33. Організація і методика аудиту нарахування та сплати податку на додану вартість, акцизного збору.
34. Організація і методика аудиту обліку місцевих податків і зборів.
35. Організація і методика аудиту зборів і платежів до бюджету і позабюджетних фондів.

МЕТОДИЧНІ ВАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни є невід'ємною частиною, заключним етапом вивчення курсу. Відповідно до навчального плану вона виконується студентами бакалаврату і магістратури денної та заочної форм навчання.

Курсову роботу студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до виконання і технічного оформлення.

Метою виконання курсової роботи є глибоке і творче самостійне вивчення, закріплення та поглиблення знань щодо теорії та методології, набуття практичних навичок з організації і проведення аудиту для вирішення конкретних практичних завдань, а також оволодіння навичками самостійної роботи з науковою літературою та методами господарського контролю.

Завдання курсової роботи полягає в самостійному дослідженні і обґрунтуванні однієї з вибраних тем із рекомендованого переліку.

Необхідною умовою успішного написання курсової роботи є опрацювання і творче осмислювання спеціальної наукової літератури, законодавчих та нормативних актів. Корисним є використання спеціальної літератури із суміжних методологічних наук: бухгалтерського обліку, економічного аналізу, статистики, економіко-математичних методів та ін.

Матеріал курсової роботи необхідно викладати послідовно, взаємопов'язувати окремі його частини. Тема роботи повинна бути повністю висвітлена.

Окремий розділ має бути присвячений розгляду питань з організації методики проведення аудиту, оформленню робочих і підсумкових документів аудитора відповідно до вимог міжнародних стандартів аудиту і національних нормативів аудиту в Україні.

Узагальнюючі висновки стосуються змісту усєї роботи. Бажано, щоб вони мітили конкретні пропозиції щодо удосконалення роботи підприємства.

ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Інститут аудиту в ринковій економічній системі.
2. Інституту аудиту в Україні.
3. Міжнародні стандарти аудиту.

4. Національні нормативи аудиту в Україні.
5. Кодекс етики Міжнародної федерації бухгалтерів.
6. Кодекс професійної етики аудиторів України.
7. Аудиторські докази.
8. Світова історія аудиту.
9. Аудиторський ризик.
10. Організація діяльності аудиторської фірми.
11. Договір на проведення аудиту та надання аудиторських послуг.
12. Планування аудиту.
13. Помилки та шахрайство в аудиті.
14. Документальне оформлення аудиту.
15. Аудиторський висновок.
16. Аудиторські послуги.
17. Організація і методика аудиту основних засобів.
18. Організація і методика аудиту нематеріальних активів.
19. Організація і методика аудиту капітальних інвестицій.
20. Організація і методика аудиту фінансових інвестицій.
21. Організація і методика аудиту запасів.
22. Організація і методика аудиту товарних запасів у торгівлі.
23. Організація і методика аудиту праці та її оплати.
24. Організація і методика аудиту витрат за економічними елементами.
25. Організація і методика аудиту орендних (лізингових) операцій.
26. Організація і методика аудиту фінансової звітності акціонерних товариств.
27. Організація і методика аудиту витрат діяльності.
28. Організація і методика аудиту грошових коштів.
29. Організація і методика аудиту валютних операцій.
30. Організація і методика аудиту операцій з векселями.
31. Організація і методика аудиту дебіторської заборгованості.
32. Організація і методика аудиту доходів і фінансових результатів.
33. Організація і методика аудиту власного капіталу.
34. Організація і методика аудиту довгострокових зобов'язань.
35. Організація і методика аудиту поточних зобов'язань.
36. Організація і методика аудиту балансу.
37. Організація і методика аудиту звіту про фінансові результати.

38. Організація і методика аудиту звіту про власний капітал.
39. Організація і методика аудиту звіту про рух грошових коштів.
40. Організація і методика аудиту внутрішнього аудиту.
41. Організація і методика аудиту зіставлення фінансової звітності суб'єктів господарювання різних країн.
42. Організація і методика аудиту в комп'ютерному середовищі.
43. Організація і методика аудиту податкової звітності.
44. Організація і методика аудиту розрахунків із соціального страхування.

НАВЧАЛЬНА ТА ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Навчальна та виробнича практика студентів — складові навчального процесу.

Мета та завдання проходження практики — закріплення теоретичних знань, здобутих при вивченні дисциплін, вміння на практиці компактно і логічно, тобто спеціальною бухгалтерською мовою, володіти накопиченими знаннями з різних облікових економічних дисциплін.

Практика проводиться згідно з навчальним планом підготовки студентів зі спеціальності “Облік та аудит” та програмою практики.

Методичне керівництво практикою студентів здійснює кафедра обліку і аудиту МАУП згідно з фаховою спеціалізацією.

При проходженні виробничої практики студент звертається до законів, стандартів, правил, інструкцій, без яких робота на підприємстві неможлива.

За результатами проходження практики студент складає звіт про виконання програми практики з конкретним описом виконаної роботи, захищає його перед відповідною комісією.

Після проходження практики студент повинен отримати підготовку з організації роботи підприємства, порядком ведення бухгалтерського, податкового обліку і складання звітності, навчитися здійснювати аналіз фінансової діяльності, ознайомитися з різними формами контролю господарської діяльності.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Перед початком практичних занять здійснюється програмний контроль.

У час, що залишається, розв'язуються завдання під керівництвом викладача.

Застосовуючи методи логічного і системного аналізу та керуючись умовами та змістом завдання з теорії аудиту, студент повинен скласти і обґрунтувати його розв'язок у вигляді текстового або табличного звіту.

Розв'язування завдань стосовно документального оформлення аудиту потрібно оформити письмово у вигляді складання робочих документів аудитора, аудиторського висновку відповідно до вимог нормативів аудиту. Студент повинен обґрунтувати вибір того чи іншого виду висновку та його зміст.

При розв'язуванні завдань при проведенні аудиту фінансового стану, застосовуючи методи економічного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, треба проаналізувати фінансовий стан та визначити перспективу подальшого розвитку підприємства. Рішення оформити як витяг з акта аудиторської перевірки.

Практичні завдання семінарських занять охоплюють визначені розділи досліджуваного курсу і будуються на фактичному матеріалі. У них чітко сформульовані мета, завдання, методика їх досягнення, умови завдань і вимоги до результатів, які варто отримати.

При виконанні завдань студенти також повинні:

- використовувати основні правила читання фінансових звітів;
- розраховувати відповідні фінансові коефіцієнти й оформляти аналітичні таблиці;
- використовувати прийоми аналізу прибутку, оцінки фінансового стану і платоспроможності за даними балансу;
- прогнозувати можливість банкрутства і неспроможності господарських суб'єктів;
- приділяти увагу правильності числення податків і зборів, заповнення установлених форм розрахунків податкових платежів;
- встановлювати обґрунтованість застосування підприємством пільг;
- вносити пропозиції щодо поліпшення бухгалтерського обліку, мінімізації податків, зміцнення фінансового стану підприємства;
- навчитися складати розроблюючі відомості і таблиці;
- оформляти коректувальні бухгалтерські проводки виявлених порушень і помилок;
- вносити зміни в бухгалтерську звітність з метою забезпечення її вірогідності;
- особливу увагу звернути на ведення внутрішнього аудиту, тому що він має специфіку в цілях, обсягах роботи, плануванні, організації й оформленні матеріалу аудиторських перевірок.

Завдання

1. Згрупувати принципи, що регулюють аудит, на етичні та методологічні: незалежність, аналіз інформації та формування висновків, контроль якості, повне інформування клієнтів, взаємодія аудиторів, компетентність, дотримання порядку документального оформлення, конфіденційність, доброзичливість, доцільність вибору методики і техніки аудиту, об'єктивність, обґрунтування оцінки значущості аудиторських доказів та системи внутрішнього контролю, визначення критеріїв суттєвості й достовірності, планування аудиту, дотримання методики оцінювання ризиків та вибіркової перевірки даних, обґрунтування використання результатів роботи інших спеціалістів, відповідальність за складений висновок.

2. Виходячи із сутності перелічених робіт, визначити, до якої стадії аудиторського процесу вони належать:

- обговорення результатів аудиту з керівництвом підприємства-замовника;
- групування і синтезування виявлених хиб;
- розроблення проекту профілактичних заходів;
- контролю за виконанням прийнятих рішень.

3. Пов'язати принципи професійної етики, які регулюють аудит, з їх характеристикою, поставивши поруч із принципом ту букву, що позначає його характеристику.

Принцип	Характеристика принципів
Об'єктивність	А. Аудит необхідно виконувати з відповідною професійною майстерністю особами, які мають відповідну фахову підготовку і досвід у цій галузі
Незалежність	Б. Під час роботи з клієнтом аудитор повинен не розкривати отриману інформацію іншим сторонам без дозволу клієнта, якщо не існує такого зобов'язання в окремих випадках, передбачених українським законодавством
Доброзичливість	В. Аудитор завжди мусить бути незалежним від тих, на кого він працює. Одним із факторів забезпечення умов об'єктивності є незалежність аудитора
Конфіденційність	Г. Під час проведення аудиту аудитор повинен безсторонньо і неупереджено ставитись до підприємства, яке перевіряється, а також до окремих підприємств і осіб, котрі зацікавлені в його роботі
Компетентність	Д. Аудитор повинен бути прямим, чесним і відвертим у підході до виконання своїх професійних обов'язків, уникати упередженості, конфлікту інтересів і впливу осіб, які йому заважали б

4. Розташувати, виходячи із сутності перелічених робіт, до якої стадії аудиторського процесу вони належать:

1. Вивчення стану економіки об'єкта.
2. Уточнення плану графіка аудиту.
3. Розроблення проекту профілактичних заходів.
4. Розроблення програм аудиту і вибір методики.
5. Контроль за виконанням прийнятих рішень.
6. Виконання аудиторських процедур.
7. Групування і синтезування виявлених хиб.
8. Обстеження об'єкта аудиту.
9. Формування бригади аудиторів.
10. Коригування програми аудиту.
11. Обговорення результатів аудиту з керівництвом підприємства-замовника.
12. Складання робочого плану аудитора.
13. Діалогове спілкування з ЕОМ.

Відповідь оформити у такому вигляді:

Назва стадії аудиторського процесу	Перелік робіт
1. Початково-організаційна	
2. Дослідна	
3. Завершально-узагальнена	

5. Перелічити (дотримуючись логічної послідовності) і охарактеризувати основні процедури аудиту:

- дослідження операцій з матеріальними ресурсами;
- дослідження операцій з капіталом і зобов'язаннями;
- групування даних;
- дослідження фінансових результатів і бухгалтерської звітності;
- дослідження операцій з трудовими ресурсами;
- математична і логічна обробка інформації;
- дослідження операцій з грошовими коштами і розрахунками;
- приймання і введення первинних даних;
- дослідження операцій з необоротними активами;
- аналіз і введення нормативної бази.

6. Пояснити, до якого виду аудиторської діяльності слід відносити такі види робіт:

- аналіз фінансового стану підприємства;

- складання бізнес-плану;
- консультації з питань оподаткування;
- консультації з питань бухгалтерського обліку та його автоматизації;
- перевірка підприємств, що приватизуються, та підтверження передаточного балансу.

Задачі

1. Розробити аудиторський тест для оцінювання системи бухгалтерського обліку підприємства. Оцінити надійність, ефективність і відповідність законодавству системи бухгалтерського обліку за кожною з позицій тесту. Узагальнити отриману інформацію.

2. Скласти методика проведення аудиту окремих видів активів підприємства:

- основних засобів;
- нематеріальних активів;
- матеріальних цінностей;
- готової продукції;
- незавершеного виробництва;
- грошових коштів;
- дебіторської заборгованості покупців.

Для цього треба:

- визначити обсяг необхідної інформації для проведення аудиторської перевірки, джерела та способи їх отримання;
- визначити та обґрунтувати вибраний метод перевірки;
- визначити зони ризику та можливі помилки;
- скласти перелік основних законодавчих актів та нормативних документів, дотримання яких перевіряється аудитором;
- описати дії, які виконує аудитор;
- документально оформити результати перевірки;
- проаналізувати розроблену методика на основі отриманих результатів аудиту;
- методика оформити у вигляді таблиці.

3. Розробити методика та перелічити всі можливі процедури, які застосує аудитор для перевірки таких пасивів підприємства:

- статутного капіталу;
- прибутку;
- кредитів банку;

- розрахунків із заробітної плати;
- кредиторської заборгованості постачальників.

Тест — це система контрольних завдань визначеної форми і змісту, що дозволяють об'єктивно оцінити рівень знань з теми, чи розділу облікової дисципліни в цілому.

Тестові завдання сформульовані у формі твердження чи заперечення, що залежно від відповідей перетворюються в істинні чи помилкові логічні висловлення. У завданнях міститься вся необхідна для рішення інформація. За побудовою і змістом тести дуже різноманітні, однак у систематизованому вигляді вони згруповані: тести понять (визначень), на відповідність, послідовних дій виконання аудиторських робіт, за технологією і методикою аудиту.

З трьох-чотирьох відповідей потрібно вибрати одну правильну.

При проведенні семінарських занять студенту також можна запропонувати розв'язання кросвордів.

Тестові завдання

1. Правове регулювання аудиту здійснюється нормами:

- адміністративного права;
- податкового права;
- цивільного права;
- фінансового та міжнародного права.

2. Основні користувачі звітності:

- податкові органи;
- правоохоронні органи;
- регулюючі органи;
- інвестори, власники, керівництво підприємства;
- усі разом.

3. Аудиторська палата України:

- це орган, якому адміністративно підпорядковані аудиторські фірми;
- незалежний самостійний орган, що діє на засадах самоврядування;
- незалежний самостійний орган, що здійснює організаційне і методологічне керівництво аудиторською діяльністю в Україні;
- п. б) і в) разом.

4. Повноваження аудиторської палати передбачають:

- сертифікацію аудиторів;

- б) ведення Реєстру аудиторських фірм і аудиторів;
- в) затвердження нормативів аудиту;
- г) усе разом.

5. Умови, які необхідно виконати, щоб стати аудитором:

- а) мати вищу освіту (не нижче спеціаліста і магістра) і скласти іспит;
- б) бути громадянином України і мати необхідні знання в економічній або правознавчій галузі;
- в) п. а) і б) разом;
- г) мати досвід роботи не менше трьох років і п. в).

6. Сертифікат аудитора – це документ, який дає право:

- а) працювати на посаді аудитора;
- б) надавати аудиторські послуги;
- в) перевіряти фінансову звітність;
- г) працювати аудитором та створювати аудиторську фірму.

7. Частка сертифікованих аудиторів у статутному капіталі аудиторської фірми, що займається аудиторською діяльністю, для її включення до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності повинна становити:

- а) не менше 51%;
- б) не менше 70%;
- в) 100%;
- г) цей показник не має значення для реєстрації.

8. Аудитор, який є засновником підприємства, що перевіряється, може проводити його перевірку:

- а) ні;
- б) так;
- в) може, якщо аудитора включено до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності.

9. Кваліфікаційний сертифікат аудитора видається терміном до:

- а) одного року;
- б) трьох років;
- в) п'яти років.

10. До етичних принципів аудиту належать:

- а) планування та контролю роботи;
- б) об'єктивності, незалежності й конфіденційності;

- в) компетентності та професіоналізму;
- г) п. а), б), в) разом;
- д) п. б), в) разом.

11. Основними етапами аудиту є:

- а) пошук клієнта та складання договору;
- б) планування аудиту та його проведення;
- в) збирання необхідної інформації, оформлення робочих і підсумкових документів аудитора, передача їх замовнику;
- г) усе разом;
- д) п. а) і б) разом.

12. Лист-зобов'язання про згоду аудиторської фірми на проведення перевірки відправляється клієнту:

- а) до укладення договору на проведення аудиту;
- б) після укладення договору на проведення аудиту;
- в) одночасно з укладенням договору на проведення аудиту.

13. Згоду аудитора на проведення аудиту та супутніх аудиту послуг підтверджує документ:

- а) лист-зобов'язання;
- б) лист-погодження;
- в) лист-пропозиція.

14. Податкові органи мають право коригувати плани незалежних аудиторських перевірок:

- а) так;
- б) ні;
- в) залежно від результатів аудиторських перевірок.

15. Договір на проведення аудиту укладається відповідно до норм:

- а) цивільного права;
- б) господарського права;
- в) адміністративного права.

16. Дії аудитора на етапі оцінювання інформації про бізнес клієнта відповідно до вимог національних нормативів:

- а) розроблення загального плану аудиту;
- б) ознайомлення з інформацією про зовнішні чинники, що впливають на господарську діяльність економічного суб'єкта;

- в) розроблення програми перевірки;
- г) визначення витрат праці.

17. *Вартість аудиторських послуг залежить:*

- а) від обсягів і виду аудиту;
- б) витрат часу та професійного рівня аудиторів;
- в) п. а) і б) разом;
- г) багатьох факторів, головними з яких є витрати часу та професійний рівень аудиторів.

18. *Аудиторський ризик — це:*

- а) ймовірність невиявлення помилок системою внутрішнього контролю;
- б) ймовірність неадекватної думки, коли в бухгалтерських документах існують суттєві перекручення;
- в) ризик, зумовлений характером і умовами діяльності організації.

19. *Властивий ризик:*

- а) розраховується за формулою;
- б) визначається на основі тестування;
- в) п. а) або б);
- г) встановлюється за домовленістю клієнта з аудиторською фірмою.

20. *Рівень суттєвості визначається:*

- а) аудитором;
- б) замовником;
- в) аудитором і узгоджується із замовником;
- г) нормативно-інструктивними документами.

21. *Абсолютна або висока аудиторська гарантія можлива:*

- а) висока можлива, але абсолютна недосяжна;
- б) недосяжна;
- в) можлива або недосяжна, залежно від обставин;
- г) можлива.

22. *Оцінюючи величину аудиторського ризику, надають перевагу такому способу:*

- а) у відсотках та коефіцієнтах;
- б) абсолютних значеннях;
- в) у словесному вираженні;

- г) п. а) і б) разом;
- д) п. а) і в) разом.

23. Модель аудиторського ризику застосовується на етапі:

- а) вибору клієнта;
- б) укладення договору;
- в) планування;
- г) тестування.

24. Методи аудиторської перевірки — це:

- а) організація перевірки документів і записів;
- б) система прийомів і способів, що використовується для отримання аудиторських доказів;
- в) система прийомів і способів бухгалтерського обліку.

25. Для аудиторів достовірнішим є такий метод одержання доказів:

- а) зовнішній;
- б) внутрішній;
- в) змішаний.

26. Методичні прийоми отримання аудиторських доказів з метою виявлення суттєвих перекручень фінансової звітності називають:

- а) тестами системи контролю;
- б) процедурами перевірки на суттєвість;
- в) оцінкою власного ризику;
- г) твердженням фінансової звітності.

27. Найбільший рівень надійності мають такі з перелічених доказів:

- а) внутрішні документи фірми;
- б) письмові пояснення, отримані від керівництва фірми;
- в) документи, отримані від третьої сторони;
- г) інформація, отримана аудитором у результаті проведення аналітичних процедур.

28. Аудиторські докази — це:

- а) первинні документи з бухгалтерського обліку засновника;
- б) первинні документи, облікові реєстри та звітність засновника;

- в) інформація, яку отримав і зафіксував у робочих документах аудитор;
- г) отримана аудитором під час перевірки інформація, яка зафіксована в робочих документах і є основою для складання підсумкових документів.

29. Дії, які кваліфікуються як шахрайство:

- а) ненавмисне перекручення фінансової інформації;
- б) неправильне відображення даних обліку, що перекручують сутність господарської операції;
- в) навмисне неправильне відображення та подання облікових даних і звітності;
- г) фальсифікація бухгалтерських документів і записів.

30. Дії аудитора в разі виявлення фактів шахрайства мають бути такими:

- а) доповісти про такі факти замовнику;
- б) доповісти правоохоронним органам;
- в) п. а) і б) разом;
- г) перше — обов'язково, друге — після консультації з юристом.

31. Відповідальність аудитора після надання аудиторського висновку:

- а) за результати фінансово-господарської діяльності замовника;
- б) за обґрунтованість аудиторського висновку;
- в) за достовірність фінансової звітності замовника;
- г) п. б) і в) разом;
- д) усе разом.

32. Документальне оформлення аудиту складається з наступних видів документів:

- а) первинних і звітних;
- б) облікових реєстрів;
- в) робочих і звітних;
- г) підсумкових;
- д) робочих і підсумкових.

33. Робоча документація має відображати:

- а) методику аудиту;
- б) оформлені під час перевірки тести;
- в) зроблені аудитором висновки, прийняті рішення і пропозиції;
- г) усе разом.

34. Робочі документи мають зберігатися:

- а) аудитором;
- б) замовником;
- в) аудитором або замовником;
- г) аудитором і замовником.

35. Фундаментальна незгода є підставою для видачі:

- а) умовно-позитивного висновку;
- б) негативного висновку;
- в) відмови від надання висновку;
- г) негативного чи умовно-позитивного висновку.

36. При перевірці придбання основних засобів будуть використані такі аудиторські докази:

- а) акт приймання-передавання;
- б) товарно-транспортна накладна;
- в) платіжне доручення;
- г) інвентарна картка.

37. Амортизація основних засобів у податковому обліку нараховується у відсотках від їх:

- а) балансової вартості;
- б) первісної вартості;
- в) переоціненої вартості.

38. Основні засоби у податковому обліку підлягають розподілу на:

- а) дві групи;
- б) три групи;
- в) чотири групи.

39. Аудитор в процесі аудиту має (не має) право вимагати проведення інвентаризації та брати участь у її проведенні:

- а) не має права вимагати й брати участь;
- б) має право вимагати й брати участь;
- в) має право вимагати, але не брати участі;
- г) не має права вимагати, але має право брати участь.

40. Не застосовуються в обліку матеріальних запасів такі з перелічених первинних документів:

- а) прибутковий ордер;
- б) лімітна карта;

- в) лімітно-забірна карта;
- г) прибутковий касовий ордер;
- д) авансовий звіт.

41. Рахунок-фактура є:

- а) первинним документом, за яким здійснюється оплата поставальнику;
- б) первинним документом, за яким здійснюється оприбуткування матеріалів;
- в) звітним документом;
- г) обліковим реєстром.

42. Строком позовної давності в розрахунках між суб'єктами господарювання за матеріальні цінності встановлено:

- а) один рік;
- б) три роки;
- в) п'ять років;
- г) необмежений проміжок часу.

43. Найдостовірнішим доказом для підтвердження повноти обліку грошових коштів є:

- а) інвентаризація;
- б) відомості, отримані від робітників підприємства;
- в) аналіз руху грошових коштів, проведений аудитором.

44. Під час перевірки рахунків клієнта в банках аудитор повинен віддавати перевагу таким доказам:

- а) усним повідомленням клієнта;
- б) документам з обліку операцій на рахунках у банках;
- в) випискам банку;
- г) результатам зустрічної перевірки.

45. При перевірці своєчасності оприбуткування готівки, отриманої з рахунка у банку, та її збереження у касі підприємства аудитор вдається до таких прийомів:

- а) спостереження;
- б) інвентаризація;
- в) огляд приміщення каси;
- г) звіряння записів у касовій книзі і виписок банку.

46. У касі підприємства, крім готівки, можуть зберігатися:

- а) цінні папери;

- б) бланки суворої звітності;
- в) п. а) і б) та інші грошові документи;
- г) нічого не може зберігатися.

47. Податки та обов'язкові платежі підприємство повинно сплачувати:

- а) з основного розрахункового рахунка;
- б) додаткових розрахункових рахунків;
- в) не має значення з якого рахунка.

48. Приріст виробничих запасів матеріалів на складі порівняно з попереднім періодом:

- а) збільшує прибуток, що оподатковується;
- б) зменшує прибуток, що оподатковується;
- в) не впливає на оподаткування прибутку.

49. Під час перевірки розрахунків з підзвітними особами аудитори повинні з'ясувати:

- а) достовірність оцінки;
- б) законність і повноту відображення в обліку;
- в) реальність існування зобов'язань підзвітних осіб.

50. До документів з оплати праці не належать такі з реєстрів:

- а) розрахунково-платіжна відомість;
- б) платіжна відомість;
- в) журнал № 1;
- г) журнал № 7.

51. Обов'язковому щорічному аудиту підлягає звітність таких організацій:

- а) акціонерних товариств;
- б) відкритих акціонерних товариств;
- в) господарських товариств;
- г) приватних підприємств;
- д) комерційних банків.

52. Метою аудиту фінансової звітності є підготовка аудиторського висновку:

- а) про реальний фінансовий стан суб'єкта господарювання;

- б) відповідальність фінансової звітності в усіх суттєвих аспектах інструкціям, що регламентують порядок підготовки й подання фінансових звітів;
- в) додержання чинного податкового законодавства;
- г) усе перелічене.

53. Відповідальність за фінансову звітність після проведення перевірки покладається на:

- а) аудитора;
- б) замовника;
- в) аудитора й замовника;
- г) аудитора і замовника залежно від умов договору.

54. Процедура перевірки фінансової звітності після укладення договору необхідно починати з:

- а) обговорення основних моментів перевірки з клієнтом;
- б) запитання клієнта про наявність претензійних сум;
- в) планування аудиту;
- г) отримання письмових пояснень від керівництва фірми клієнта;
- д) ознайомлення з організацією внутрішнього аудиту.

55. Згідно з П(С) БО 2 баланс підприємства містить:

- а) два розділи (актив і пасив);
- б) шість розділів (три розділи активу і три — пасиву);
- в) вісім розділів (три розділи активу і п'ять — пасиву);
- г) п'ять розділів (два розділи активу і три — пасиву).

56. Аудиторський висновок про результати аудиту фінансової звітності акціонерних товариств може мати форму:

- а) стандартну;
- б) стандартну або модифіковану;
- в) модифіковану;
- г) модифіковану, крім безумовно-позитивного.

57. При аудиті фінансової звітності акціонерних товариств аналіз їх фінансового стану є:

- а) обов'язковим;
- б) бажаним;
- в) необов'язковим, крім випадків, передбачених законодавством;
- г) обов'язковим, якщо це передбачено договором.

58. Аудиторська фірма має право здійснювати обов'язковий аудит фінансової звітності суб'єкта господарювання, якому вона надає інформаційно-консультативні послуги:

- а) так;
- б) ні;
- в) так, у разі погодження з АПУ;
- г) ні, якщо це не передбачено договором про аудиторські послуги.

59. Аудиторські послуги щодо аудиту фінансової звітності поділяються на:

- а) сумісні та несумісні;
- б) належні та обов'язкові;
- в) супутні та несупутні;
- г) дійові та інформаційні.

60. Деякі види послуг потребують:

- а) наявності відповідної кваліфікації;
- б) погодження або дозволу АПУ;
- в) п. а) і б) разом;
- г) додатково нічого не потребують.

61. Точніше відображає відмінності між зовнішнім і внутрішнім аудитом таке з наведених тверджень:

- а) зовнішній аудитор повинен бути повністю незалежним від організації, внутрішній аудитор працює в організації та складає звіт для керівництва;
- б) служба внутрішнього аудиту створюється відповідно до рішення керівництва організації, а зовнішнього — згідно з порядком, установленим законодавством України;
- в) зовнішній аудитор повинен бути обов'язково атестованим (мати сертифікат аудитора), а внутрішній — ні.

62. Стан системи внутрішнього контролю впливає:

- а) на обсяг аудиторських процедур;
- б) на збільшення або зменшення ризику;
- в) п. а) і б) разом;
- г) ні на що не впливає.

63. При встановленні об'єктивного стану щодо суб'єкта, який перевіряється, корисною для аудитора є:

- а) категорична інформація;
- б) умовно-точна інформація;

- в) орієнтована інформація;
- г) усе перелічене.

64. Орієнтована інформація формується аудитором в результаті:

- а) дослідження первинних документів, натуральних об'єктів та інших явищ;
- б) певних обставин, коли не можна самостійно довести її абсолютну точність;
- в) складання рахунків можливих витрат, неoderжаних доходів і може бути корисною при прийнятті управлінських рішень.

65. Документи, які мають бути продубльованими (роздрукованими), за умов комп'ютерних інформаційних систем:

- а) первинні документи;
- б) облікові реєстри;
- в) звітні форми;
- г) усе разом;
- д) облікові реєстри і звітні форми.

66. Потенціал помилок і недоліків, властивих комп'ютерному середовищу вищий (нижчий) ніж при ручному веденні бухгалтерського обліку:

- а) вищий;
- б) нижчий;
- в) не має значення.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття аудиту та його коротка історія.
2. Розвиток аудиту в світі і в Україні.
3. Предмет аудиторської діяльності.
4. Основні види аудиту.
5. Методи проведення аудиторської перевірки.
6. Нормативне забезпечення аудиторської діяльності.
7. Функції Аудиторської палати в Україні.
8. Аудиторська діяльність та її реєстрація.
9. Аудитор і аудиторська фірма, їх права і обов'язки.
10. Сертифікація аудиторів.
11. Кодекс професійної етики аудиторів.
12. Основні принципи проведення аудиту.

13. Склад і основні групи стандартів.
14. Організація діяльності аудиторської фірми.
15. Етапи проведення аудиту.
16. Договір на проведення аудиту.
17. Програма аудиту.
18. Етапи аудиторської перевірки.
19. Поняття аудиторського ризику.
20. Основні види ризику.
21. Методичні прийоми аудиту.
22. Аудиторські докази та їх класифікація.
23. Класифікація аудиторських тестів.
24. Робочі документи аудитора.
25. Вибіркове дослідження в аудиті.
26. Оцінка рівня достовірності інформації в аудиті.
27. Помилки та причини їх виникнення.
28. Шахрайство та його види.
29. Дії аудитора у разі виявлення помилок та шахрайства.
30. Документальне оформлення аудиту.
31. Вимоги до робочих документів.
32. Підсумкові документи аудитора.
33. Аудиторський висновок та його основні елементи.
34. Безумовно-позитивний аудиторський висновок.
35. Умовно-позитивний аудиторський висновок.
36. Негативний аудиторський висновок.
37. Структура аудиторського висновку.
38. Внутрішньогосподарський аудит та його завдання.
39. Організація внутрішньогосподарського контролю й аудиту.
40. Методика діяльності внутрішніх аудиторів.
41. Методи оцінювання якості внутрішнього контролю та аудиту.
42. Поняття та види аудиторських послуг.
43. Консультаційні послуги.
44. Аудит у комп'ютерному середовищі.
45. Оцінка ризику ефективності контролю в комп'ютерному середовищі.
46. Незалежний аудит і адміністративний контроль.
47. Застосування комп'ютерних технологій у контрольно-аудиторському процесі.
48. Організація і методика аудиту дотримання статутних вимог підприємства.

49. Організація та процедури аудиту власного капіталу.
50. Організація і методика аудиту документообігу.
51. Організація аудиторської перевірки фінансової звітності.
52. Організація аудиту необоротних активів та його процедури.
53. Організація і методика аудиту фінансових інвестицій.
54. Організація і методика аудиту оренди (лізингу) необоротних активів.
55. Організація і методика аудиту основних засобів.
56. Організація і методика аудиту нематеріальних активів.
57. Організація і методика аудиту кредитних операцій.
58. Організація та процедури аудиту запасів.
59. Організація та процедури аудиту грошових коштів.
60. Основні завдання аудиту готівково-розрахункових операцій.
61. Організація та процедури аудиту дебіторської заборгованості.
62. Організація і методика аудиту касових операцій.
63. Організація і методика аудиту здійснення готівкових розрахунків.
64. Внутрішній та зовнішній контроль за дотриманням порядку ведення операцій з готівкою.
65. Організація і методика аудиту операцій на рахунках у банках.
66. Організація і методика аудиту дебіторської заборгованості.
67. Організація і методика аудиту зовнішньоекономічної діяльності.
68. Організація і методика аудиту валютних операцій.
69. Організація та процедури. Організація і методика аудиту витрат діяльності.
70. Організація і методика аудиту праці та її оплати.
71. Організація і методика аудиту нарахувань на заробітну плату.
72. Організація і методика аудиту оподаткування доходів персоналу.
73. Організація і методика аудиту витрат операційної діяльності.
74. Організація і методика аудиту обліку витрат виробництва.
75. Організація і методика аудиту калькулювання собівартості.
76. Організація і методика аудиту валових витрат у системі оподаткування.
77. Організація і методика аудиту доходів діяльності.
78. Організація і методика аудиту фінансових результатів.
79. Організація і методика аудиту валових доходів у системі оподаткування.

80. Організація й процедури аудиту довгострокових і поточних зобов'язань.
81. Організація і методика аудиту звіту про фінансові результати.
82. Розмежування між фінансовим та податковим обліком.
83. Організація і методика аудиту податкової звітності.
84. Організація і методика аудиту звіту про рух грошових коштів.
85. Організація і методика аудиту оподаткування і звітності податку на додану вартість.
86. Організація і методика аудиту нарахування та сплати податку на додану вартість.
87. Організація і методика аудиту податкової звітності з податку на прибуток.
88. Організація і методика аудиту податкової звітності із соціального страхування.
89. Організація і методика аудиту обліку місцевих податків і зборів.
90. Організація і методика аудиту зборів і платежів до позабюджетних фондів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Аудит*. Методика документування / Ред. І. І. Пилипенко. — К.: Інформ.-видав. центр Держкомстату України, 2003. — 457 с.
2. *Організація і методика проведення аудиту*: Навч.-практ. посіб. / В. В. Сопко, Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило та ін. — К.: Професіонал, 2004. — 624 с.
3. *Камьшанов П. И.* Аудит: стандарты и практика. — М.: Джангар, 2002. — 376 с.
4. *Івахненков С. В.* Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. — К.: Знання-Прес, 2003. — 349 с.
5. *Информационные технологии в экономике* / Под ред. Ю. Ф. Сиmioнова. — Ростов н/Д: Феникс, 2003. — 352 с.
6. *Дорош Н. І.* Аудит: методологія і організація: Монографія. — К.: Знання, 2001. — 402 с.
7. *Даньків Й. Я.* Стандартизація обліку і аудиту: Навч. посіб. / Й. Я. Даньків, М. Р. Лучко, М. Я. Остап'юк. — К.: Знання, 2004. — 310 с.

8. Білик М. Д. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств: Підручник. — К.: КНЕУ, 2003. — 628 с.
9. Бодюк А. В. Методологічні й нормативно-правові аспекти аудиту підприємницької діяльності: Монографія. — К.: Кондор, 2005. — 356 с.
10. Бондар М. І. Аудит в АПК: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2003. — 188 с.
11. Бондаренко Н. О. Аудит суб'єктів підприємницької діяльності: Навч. посіб. / Н. О. Бондаренко, В. Д. Понікаров, С. М. Попова. — К.: ЦНЛ, 2004. — 300 с.
12. Гаманкова О. О. Облік і аудит у страхових організаціях: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2004. — 183 с.
13. Давидов Г. М. Аудит: Підручник. — К.: Знання, 2004. — 511 с.
14. Кадуріна Л. О. Основи аудиту: Навч. посіб. — К.: Слово, 2003. — 184 с.
15. Крупченко Е. А. Аудит: Учебник. — 3-е изд., доп. и перераб. / Е. А. Крупченко, О. И. Замышкова. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 320 с.
16. Кулаковська Л. П. Основи аудиту: Навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. і допов. / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. — К.: Новий Світ-2000; Л.: Каравела, 2002. — 504 с.
17. Усач Б. Ф. Аудит: Навч. посіб. — 3-тє вид., переробл. і допов. — К.: Знання, 2004. — 231 с.
18. Бутинець Ф. Ф. Облік і аудит в Україні // Вісн. Житомир. держ. технол. ун-ту. — 2004. — №1(27). — С. 3—12.
19. Аудит: теорія і практика: Навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. і допов. / А. Г. Загородній та ін. — Л.: Львів. політехніка, 2004. — 456 с.

Додаткова

20. Цивільно-процесуальний кодекс України. — К.: Школа, 2002.
21. Господарсько-процесуальний кодекс України. — К.: Школа, 2002.
22. Господарський кодекс України від 16.01.03 № 436-IV. — К.: Школа, 2003.
23. Кримінальний кодекс України від 05.04.01 № 2341-III.
24. Кримінально-процесуальний кодекс України. — К.: Школа, 2002.

25. *Кодекс* України про адміністративні правопорушення. — К.: Школа, 2003.
26. *Митний кодекс* України від 11.07.02.
27. *Кодекс законів* України про працю.
28. *Закон* України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, яке спричинило втрату працездатності” // Уряд. кур’єр. — 1999. — 17 листоп.
29. *Закон* України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” // Уряд. кур’єр. — 2000. — 19 квіт.
30. *Закон* України “Про податок з доходів фізичних осіб” від 22.05.03 № 889-IV (із змінами від 27.11.03).
31. *Закон* України “Про аудиторську діяльність України” від 12.04.93 № 3125.
32. *Закон* України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 № 1560-XII.
33. *Закон* України “Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди)” від 15.03.01 № 2299-III.
34. *Закон* України “Про державну податкову службу в Україні” від 05.02.98 № 83/98-ВР.
35. *Закон* УРСР “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.91 № 959-XII.
36. *Закон* України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 № 2121-III.
37. *Закон* України “Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами” від 21.12.2000 № 2181-III.
38. *Закон* України “Про внесення змін до Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 24.12.02 № 349-IV.
39. *Закон* України “Про внесення змін до Закону України “Про податок на додану вартість” від 24.12.02 № 346-IV.
40. *Закон* УРСР “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91 № 1201-XII.
41. *Закон* України “Про внесення змін у Закон України “Про підприємства в Україні” від 04.02.98 № 72/98-ВР.
42. *Закон* України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 23.09.94 № 185/94-ВР.

43. *Про документальне забезпечення записів у Бухгалтерському обліку: Положення Мінфіну України від 24.05.95 № 88.*
44. *Про затвердження порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова КМ України від 22.01.96 № 116.*
45. *Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: Мінфін України: накази за 1999—2003 роки.*
46. *Питання складання фінансової звітності: Наказ Мінфіну України від 24.02.2000 № 37.*
47. *Інструкція з бухгалтерського обліку податку на додану вартість: Наказ, Інструкція Мінфіну України від 01.07.97 № 141.*
48. *Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Національного банку України від 19.02.01 № 72.*
49. *Щодо проведення аудиторської перевірки відповідно до МСБО: Лист НБУ від 29.12.99 № 43-311/4026.*
50. *Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Лист НБУ від 23.10.98 № 25-011/1690-7722.*
51. *Про внесення змін до Правил здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку України: Постанова НБУ від 25.04.2000 № 168.*
52. *Про витрати на проведення аудиту: Лист Державної податкової адміністрації від 18.07.01 № 4750/6/15-1116.*
53. *Роз'яснення з питань застосування положень Закону України “Про аудиторську діяльність” та Національних нормативів аудиту в практиці незалежного аудиту: Затв. Аудиторською палатою України 10.03.2000.*
54. *Положення про реєстр суб'єктів аудиторської діяльності: Затв. Аудиторською палатою України 31.10.2000.*
55. *Національні нормативи аудиту: Затв. Аудиторською палатою України 18.12.98 № 73.*
56. *Про сертифікації аудиторів: Положення Аудиторської палати від 19.11.02 № 116.*

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Організація і методика аудиту”	5
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Організація і методика аудиту”	6
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	13
Варіанти контрольних робіт	14
Вказівки до написання рефератів.....	19
Теми рефератів.....	19
Методичні вказівки до виконання курсової роботи	21
Теми курсових робіт	21
Навчальна та виробнича практика	23
Завдання для самостійної роботи студентів.....	23
Питання для самоконтролю	39
Список літератури.....	42

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>О. М. Коваленко</i>
Комп’ютерне верстання	<i>О. А. Залужна</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-3528

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП